

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **P. C., s.r.o.** so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej advokátskou kanceláriou V., s.r.o., so sídlom v B., proti povinnej **W. P.**, bývajúcej v L., **o vymoženie 331,94 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 7 Er 2017/2011, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 25. júna 2013 sp. zn. 20 CoE 12/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Povinnej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Súdna exekútorka požiadala exekučný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov – ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe rozhodcovského rozsudku z 22. júla 2011 sp. zn. IDC0610086 Stáleho rozhodcovského súdu, ktorý zriadila R., a.s. (ďalej len „označený rozhodcovský rozsudok“).

Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením z 19. januára 2012 č.k. 7 Er 2017/2011-45 uvedenú žiadosť súdnej exekútky zamietol. V odôvodnení poukázal na to, že právna predchodkyňa oprávnenej (P. B., a.s.) a povinná uzavreli úverovú zmluvu, ktorú treba považovať za spotrebiteľskú zmluvu. Dospel k záveru, že na daný prípad treba preto aplikovať Exekučný poriadok, zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a tiež zákon č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon č. 244/2002 Z.z.“). Uviedol, že exekučný súd po začatí exekučného konania v každom štádiu skúma, či sú splnené podmienky formálnej a materiálnej vykonateľnosti rozhodnutia. Poukázal tiež na skutočnosť,

že zákonnou podmienkou platnosti rozhodcovskej zmluvy je písomná forma a podpis zmluvných strán. Exekučnému súdu neprislúcha rozhodovať o neplatnosti rozhodcovskej doložky, môže však posúdiť vykonateľnosť rozhodnutia, ktoré vydal rozhodcovský súd bez právomoci konať vo veci samej. V danej veci založil rozhodcovský súd svoju právomoc na základe doložky, ktorá je v spotrebiteľských právnych vzťahoch neprijateľnou podmienkou. Súčasťou úverovej zmluvy bola rozhodcovská doložka, ktorá vyžaduje od povinnej, aby sa podrobila rozhodcovskému konaniu, výsledkom ktorého má byť rozhodnutie arbitra, ktorého si vopred vybrala oprávnená. Rozhodcovská doložka spôsobí, že o právach a právom chránených záujmoch rozhodne súkromná osoba, ktorá koná prakticky v režime podnikania za účelom dosiahnutia zisku. Spory zo spotrebiteľských zmlúv zákon o rozhodcovskom konaní zo sporov, ktoré môže rozhodnúť rozhodca, nevylučuje. Občiansky zákonník však jasne definuje neprijateľnú podmienku, podľa ktorej nemá spotrebiteľ inú možnosť, ako prípadný spor riešiť výlučne pred rozhodcom. V spotrebiteľských právnych vzťahoch je vylúčené, aby sa všetky spory zo spotrebiteľskej zmluvy riešili výlučne v rozhodcovskom konaní. Táto doložka vytvorila v neprospech spotrebiteľa nerovnováhu práv a povinností účastníkov spotrebiteľskej zmluvy aj z toho dôvodu, že spotrebiteľovi sa v jej dôsledku odoprela ochrana poskytovaná ustanoveniami Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Rozhodcovská doložka s takýmito dôsledkami je považovaná za neprípustnú (nekalú) aj v zmysle Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“) a za neplatnú ju považujú aj ustanovenia § 53 ods. 1 a 4 Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, do ktorých bola predmetná Smernica postupne implementovaná. Exekučný súd nemôže poskytnúť právnu ochranu nároku oprávnenej (formou udelenia poverenia na vykonanie exekúcie) na základe exekučného titulu vydaného orgánom, ktorý na rozhodovanie nemal žiadnu právomoc. Súd prvého stupňa vzhľadom na to žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Žiline uznesením z 25. júna 2013 sp. zn. 20 CoE 12/2013 napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Aj podľa názoru odvolacieho súdu je exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku povinný skúmať exekučný titul, čo sa týka jeho formálnej a materiálnej vykonateľnosti. Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky súd prvého stupňa nepreskúmaval vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, len realizoval svoje oprávnenie (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku). Stotožnil sa s tvrdením prvostupňového súdu, že

rozhodcovská doložka je absolútne neplatná, pretože je v rozpore s § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. V predmetnej veci na základe vopred stanoveného rozsahu rozhodcovskej doložky rozhodoval rozhodcovský súd zvolený oprávnenou. Boli teda splnené kumulatívne podmienky stanovené v hypotéze § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka na to, aby bolo potrebné konštatovať, že sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ak je teda rozhodcovská doložka absolútne neplatná, nezakladá právomoc rozhodcovského súdu vydať rozhodcovský rozsudok a takto vydaný rozsudok nie je materiálne vykonateľný. Správne preto rozhodol súd prvého stupňa, keď žiadosť o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Odvolací súd nesúhlasil s oprávnenou, že jej právna predchodkyňa postupovala v danom prípade v súlade s § 93b zákona č. 483/2001 Z.z. Ďalej odvolací súd poukázal na rozdielnosť medzi formálnou a materiálnou právoplatnosťou rozhodnutia, pričom uviedol, že materiálna právoplatnosť rozhodnutia nie je bezvýnimočná a existujú výnimky, kedy sa na materiálnu právoplatnosť nemá prihliadať. Zák. č. 244/2002 Z.z. (jeho § 45) dáva exekučnému súdu oprávnenie preskúmať rozhodcovský rozsudok tak, akoby materiálne právoplatný nebol a z hľadiska ustanovenia § 159 O.s.p. ním nie je viazaný. Keďže súd prvého stupňa rozhodol vecne správne, odvolací súd jeho rozhodnutie potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadla oprávnená dovolaním, v ktorom žiadala napadnuté uznesenie buď zmeniť tak, že dovolací súd „poverí súdneho exekútora vykonaním exekúcie“, alebo zrušiť rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, lebo súdy v danom prípade: a) rozhodovali vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (§ 237 písm. a/ O.s.p.), b) rozhodovali napriek tomu, že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie (§ 237 písm. d/ O.s.p.), c) rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.), d) odňali oprávnenej možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že odmietli vykonať exekučný titul, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť, e) konanie zaťažili tzv. inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a f) svoje rozhodnutia založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.)

skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je prípustné dovolanie, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla oprávnená dovoláním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Dovolanie oprávnenej preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo, preto prípustnosť jej dovolania z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávnenej, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jej dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v dovolacom konaní v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia zo 4. apríla 2013 sp. zn. 3 Cdo 224/2012, 14. mája 2013 sp. zn. 3 Cdo 295/2012, 14. mája 2013 sp. zn. 3 Cdo 182/2012, 14. mája 2013 sp. zn. 3 Cdo 6/2013, 12. júna 2013 sp. zn. 3 ECdo 9/2013, 12. júna 2013 sp. zn. 3 ECdo 37/2013, 12. júna 2013 sp. zn. 3 ECdo 8/2013, 27. júna 2013 sp. zn. 3 Cdo 237/2012, 27. mája 2013 sp. zn. 3 Cdo 227/2012, 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 106/2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. S prihliadnutím na požiadavku procesnej ekonomiky preto najvyšší súd na odôvodnenia týchto rozhodnutí v podrobnostiach poukazuje s tým, že sa s nimi v plnom rozsahu stotožňuje aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

1. prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O.s.p.) je daná iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov

- v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku),
2. prekážku rozsúdenej veci (§ 237 písm. d/ O.s.p.) pre exekučné konanie netvorí rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní, lebo rozhodcovské konanie nemá charakter exekučného konania,
  3. ustanovenie § 237 písm. e/ O.s.p. dopadá len na tie prípady, v ktorých súd prejednal a meritorne rozhodol vec, hoci nebol podaný žiadny návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu (oprávnená ale podala návrh na vykonanie exekúcie),
  4. pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu, pričom oboznamovanie s obsahom listín zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania sa nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného,
  5. ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa oprávnenej neodopiera právo na výkon rozhodnutia,
  6. pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor so spotrebiteľom prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012),
  7. postup banky nezodpovedal v danom prípade § 93b ods. 1 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, lebo rozhodcovská doložka nebola naformulovaná tak, aby založila právomoc rozhodcovského súdu zriadeného bankami alebo ich záujmovým združením (viď § 67 ods. 1 a 2 zákona č. 510/2002 Z.z. o platobnom styku a o doplnení a zmene niektorých zákonov),
  8. nedôvodná a irelevantná je aj námietka oprávnenej, že slovenský preklad Smernice nie je správny,
  9. oprávnená nesprávne vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 238 ods. 3 O.s.p., ktoré sa týka prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku (v danom prípade je ale dovolaním napadnuté uznesenie).

K týmto záverom (viď 1. až 9.) dospel najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka – z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov – je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská

doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

Dovolateľkou namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí (R 111/1998 a tiež III. ÚS 551/2012) a nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorom tieto rozhodnutia spočívajú (R 54/2012), nie sú vady konania v zmysle § 237 O.s.p. a prípustnosť dovolania nezakladajú.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľkou, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

V dovolacom konaní úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd nepriznal povinnej náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na jej priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. februára 2014

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková